

2023/2031(INI)

19.7.2023

VÉLEMÉNY

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részéről

a Fejlesztési Bizottság részére

az EU fejlesztési politikájának szerepéről a nyersanyag-kitermelő iparágaknak a fejlődő országok fenntartható fejlődése érdekében történő átalakításában (2023/2031(INI))

A vélemény előadója: Emmanuel Maurel

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság felkéri a Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

- A. mivel a nyersanyag-kitermelő iparágak a gazdasági értékteremtés sarokkövei, és tőke-, valamint munkaerő-igényesek; mivel a természeti erőforrások kitermelése számos fejlődő országban a GDP jelentős hányadát teszi ki; mivel a nyersanyag-kitermelő iparágakban benne rejlik annak a lehetősége, hogy ez az ágazat hozzájáruljon a fejlődő országok gazdasági jólétéhez, azonban tevékenysége gyakran környezetszennyezéssel, természetpusztítással és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) normáinak megsértésével jár; mivel a nyersanyag-kitermelő iparágak jelentős hatást gyakorolnak a környezetre, illetve a helyi és az őshonos lakosságra; mivel ez alátámasztja azt, hogy a bennük rejlő fejlesztési potenciál kiaknázása érdekében a kellő gondosság elvén alapuló koherens stratégiákra van szükség;
- B. mivel a fejlődő országok legtöbbször a feldolgozatlan nyersanyagok exportőreiként funkcionálnak, a gazdasági értékteremtés pedig a gazdaságilag fejlett országokban összpontosul;
- C. mivel a bányászati erőforrások – különösen a kritikus fontosságú nyersanyagok – a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák kulcsfontosságú bemeneti anyagai, amelyek nélkülözhetetlenek lesznek a dekarbonizáció, valamint az európai zöld megállapodás és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése szempontjából; mivel annak érdekében, hogy a zöld és méltányos átállás megvalósítása mellett megőrizze versenyképességét, az Európai Uniónak garantálnia kell vállalkozásai számára az ilyen anyagokhoz való hozzáférést, ugyanakkor szigorú környezetvédelmi, irányítási, szociális és emberi jogi normákat kell biztosítania; mivel lendület kap a zöld átálláshoz az ásványianyagban gazdag fejlődő országokban szükséges beruházások mozgósítása, például az új közlekedési és digitális infrastruktúrák tekintetében, a regionális értékláncok fejlesztése és diverzifikálása érdekében;
- D. mivel ahhoz, hogy 2030-ra sikerüljön elérni a fenntartható fejlődési célokat, több érdekelt fél, például a kormányok, a fejlesztési partnerek, az ipar, a nem kormányzati szervezetek és a helyi közösségek bevonására van szükség;
- E. mivel a nyersanyag-exportáló fejlődő országok erősen támaszkodnak az e nyersanyagok kiviteléből származó adóbevételekre;
- F. mivel a Covid19-világjárvány idején a nyersanyagárak ingadozása súlyos gazdasági károkat okozott a nyersanyag-kitermelő iparágakból származó adóbevételektől függő fejlődő országoknak;
- G. mivel egy diverzifikált gazdaság reziliensebbé teszi a fejlődő országokat a külső sokkhatásokkal szemben;
- H. mivel a zöld átállás lehetőséget teremt minőségi és zöld munkahelyek létrehozására, amelyek jelentősen hozzájárulhatnak a szegénység felszámolásához és a társadalmi befogadáshoz mind a fejlett, mind pedig a fejlődő országokban;

- I. mivel a fenntartható fejlődési célok finanszírozásában mutatkozó Covid19 előtti 2,5 billió USD összegű éves hiány az alacsony jövedelmű országok esetében mintegy 500 milliárd USD-nak, a többi fejlődő ország esetében pedig 2 billió USD-nak felelt meg;
- J. mivel a fenntartható fejlődési célok elérése tekintetében a fejlődő országokban kialakult beruházási hiány évi 4,2 billió USD-t tesz ki;
1. felszólít egy olyan fenntartható és körforgásos bányászati modell létrehozására, amely kellő gondossággal jár el az uniós jogszabályok, többek között a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló 20XX/XX/EU irányelv és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetnek (OECD) a felelős üzleti magatartáshoz követendő kellő gondosságról szóló útmutatása vonatkozásában; kéri, hogy a tisztességes kereskedelmi gyakorlatokat és munkakörülményeket – többek között a kézi és kisüzemi bányászok számára – az egészség, a biztonság és a javadalmazás területén a legszigorúbb nemzetközi munkajogi normákkal, többek között a kényszermunkával előállított termékek betiltásáról szóló 20XX/XX/EU rendeletben meghatározottakkal összhangban biztosítsák; indítványozza, hogy a Bizottság és a tagállamok alakítsanak ki a fejlődő országokkal olyan kölcsönösen előnyös partneri kapcsolatokat az éghajlat-politika és a kritikus fontosságú nyersanyagok terén, amelyek az emberközpontú és környezetvédelmi szempontok által vezérelt fejlesztéseket helyezik a célkitűzéseik és minden operatív szakpolitikai keret középpontjába; felszólít a nemzeti exporthitel-ügynökségek munkájának jobb koordinálására annak érdekében, hogy tevékenységük összhangba kerüljön az európai zöld megállapodás prioritásaival;
  2. felszólítja a Bizottságot, a tagállamokat és a partnerországokat, hogy biztosítsák az éghajlat-politikai partnerségek és a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodások, valamint a partnerországok nemzetileg meghatározott hozzájárulásai közötti összhangot;
  3. felszólítja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy a befektetési lehetőségek megkönnyítésével párhuzamosan ne alakuljon ki olyan negatív verseny a partnerországokban a támogatások terén, amely az ILO-normák és a környezetvédelmi előírások enyhítéséhez vezet;
  4. úgy véli, hogy ennek a modellnek lehetővé kell tennie az ágazat hozzáadott értékének kiegyensúlyozott és átlátható módon történő megosztását valamennyi érdekelt fél között, a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezésben foglaltak szerint, biztosítva ugyanakkor az európai nyersanyag-kitermelő vállalatok számára a partnerországok ásványkincseihez való hozzáférés kiszámíthatóságát és folyamatosságát; hangsúlyozza, hogy érdemi együttműködésre van szükség az érdekelt felekkel, beleértve a magánszektor, a civil társadalmat és a szakszervezeteket is bevonó információcserét, különösen a kritikus fontosságú nyersanyagok ágazatában;
  5. nyomatékosítja, hogy a regionális értékláncok és a régió belüli kereskedelem erősítése jó hatással van a környező országokra és növeli ellenállóképességüket, különösen a külső sokkhatásokkal szemben;
  6. úgy véli, hogy ennek a modellnek támogatnia kell a helyi lakosság és az őslakos népek szükségleteit, biztosítania kell az ILO valamennyi egyezményének, köztük a 169. számú

egyezménynek való megfelelést, a kiaknázás tekintetében minimálisra kell csökkentenie a környezetre gyakorolt közvetlen és közvetett hatását, és széles körű tájékoztatást kell nyújtania a partnerországok számára, többek között a technológiatranszfer témájában, valamint részletes információkkal kell szolgálnia azokról a követelményekről, amelyeket a zöld megállapodás projektjei és a küszöbön álló uniós jogszabályok vonnak maguk után; sürgeti a Bizottságot, hogy fokozottan támogassa a partnerországok jogi, kormányzati és költségvetési kapacitásépítését; nyomatékosítja, hogy a fejlődő országok részére rugalmas átmeneti intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy meg tudjanak felelni a nemzetközi kötelezettségeknek; hangsúlyozza, hogy minden esetben tiszteletben kell tartani az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban lefektetett elvet a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezésről; úgy véli, hogy a közösségi fejlesztési megállapodások segíthetnek megvalósítani ezt a célkitűzést; rámutat arra, hogy a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében a fenntartható beruházások megkönnyítésének és az EU átfogó kereskedelmi és beruházási stratégiájának ösztönöznie kell a beruházási lehetőségeket a fejlődő országokban azáltal, hogy elősegíti a lehető legkisebb környezeti hatással járó kemény és puha infrastruktúrákba történő nagyobb volumenű beruházások mozgósítását, valamint előmozdítja az inkluzív és fenntartható fejlődést, a szegénység csökkentését és a helyi munkahelyteremtést, különösen a kis- és középvállalkozások és a nyersanyag-kitermelő iparágakhoz kapcsolódó ellátási lánc számára; hangsúlyozza, hogy az átálláshoz a kemény és puha infrastruktúrákba történő közberuházásokra is szükség van;

7. úgy véli, hogy ennek a modellnek figyelembe kell vennie a helyi lakosság igényeit, biztosítania kell valamennyi ILO-egyezmény betartását, és a rendelkezésre álló lehető leginnovatívabb módszerek alkalmazásával csökkentenie kell a kitermelés helyén a környezetre gyakorolt közvetlen és közvetett hatást;
8. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Global Gateway projektek kiválasztásakor és támogatásakor biztosítsák, hogy a társadalmi párbeszéd minden szinten szerves részét képezze a politikai döntéshozatal és a végrehajtás intézményi keretének;
9. kéri, hogy ezt a modellt alkalmazzák az értéklánc mentén az EU-ba beszállító valamennyi vállalatra, beleértve a harmadik országbeli vállalatokat is;
10. úgy véli, hogy a G20-országokban és az OECD-országokban letelepedett vállalkozásokra érvényes társasági minimumadó elvét az ágazatban működő vállalkozásokra is alkalmazni kell, amennyiben ezek a vállalkozások a G20–OECD-megállapodást aláíró valamennyi országban működnek; szabályozási mechanizmusokat szorgalmaz a nyersanyag-kitermelő ipari termékek tekintetében a spekuláció és az áringadozások csökkentése érdekében, a teljes termelési és ellátási lánc kiszámíthatóságának és fenntarthatóságának biztosítása céljából;
11. úgy véli, hogy a fenntartható és körforgásos bányászati modellnek biztosítania kell a fejlődő országok szakpolitikai mozgásterét, hogy olyan – a Kereskedelmi Világszervezet szabályaival összhangban lévő és hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazandó – intézkedéseket hozzanak, mint például a kiviteli vámok vagy a jogszerű exportkorlátozások, amelyek révén hatékonyabban mozgósíthatják a hazai erőforrásokat;

12. felszólítja az EU-t, hogy a nemzetközi fórumok keretében megvalósuló együttműködések és a bevált gyakorlatok megosztása révén sarkallja kereskedelmi partnereit arra, hogy kereskedelmi és befektetési kapcsolataikban ők is a fenntartható erőforrás-gazdálkodást ösztönözzék.

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	19.7.2023
A zárószavazás eredménye	+ : 33 - : 2 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Thierry Mariani, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Marek Belka, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Győri, Javier Moreno Sánchez
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Clara Aguilera, Francisco Guerreiro, Mikuláš Peksa, Lucia Vuolo

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

33	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, José Manuel García-Margallo y Marfil, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Sven Simon, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Clara Aguilera, Marek Belka, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neveďalová, Joachim Schuster, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Francisco Guerreiro, Heidi Hautala, Mikuláš Peksa

2	-
ID	Danilo Oscar Lancini, Thierry Mariani

2	0
ID	Roman Haider
NI	Enikő Győri

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás